

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 163 (2725) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 18

A japán kormány éles tiltakozása a szovjetnél

Japan számára ez a kérdés: Szovjetunió, — vagy Kína. Kilenccmillió katona áll szemben egymással a keleti fronton

KIVONULTAK A VÓRÓSÓK NOVOGRAD VOLJINSZKBÓL

Minden jel arra mutat, hogy a hét végén ismét felszendülnek a német birodalmi rádióban a vezéri főhadiszállás ismert jelei és utána rövid, katonás mondatokban beszámolnak a legújabb nagy sikerekről. Erre enged utalni a legutóbbi német hadijelentés, amely az egész keleti frontszakaszon az események nagy körvonalait sejteti. Döntő küzdelem folyik milliós hadseregek között. A szovjet minden tartalékát harcba vetette, hogy megállítsa az utolsó védelmi vonalán a szovjetek által eldöntött győzelmes előnyomuláshoz szokott hadigépezetét. A védelmi vonalat minden fontosabb pontján átörték. A támadás három főirányában, Szentpétervár, Moszkva és Kiev városok elfoglalására tervszerűen folynak a hadműveletek. Szentpétervár felé két irányból is folyik az előretörés. A finnek most indítottak nagyarányú támadást a Ladoga-tó vidékén, délről pedig a német gyorscsapatok közelednek feltartóztatatlannul a szovjet Keleti-tengeri kapujának lezárására.

Szomolenszk, a fontos közlekedési és ipari központ már szerdán a németek kezében volt. Szomolenszk Moszkva kapujának tekinthető. Innen már majdnem nyíleggyenesen visz a vasút és a kintünő állapotban levő műút a főváros felé a Dnyeper felső folyása mentén.

Moszkva nemcsak a fővárost jelenti, hanem az egész dél-oroszországi vasúti hálózat kulcsponyját. Moszkvával Ukrajna is elveszett, innen gyors és aránylag könnyű, mégis a legnagyobb szabású bekerítő mozdulatot lehet végrehajtani. Mivel a szovjet Ukrajnában csoportosította legerősebb seregeit, a német hadvezetés számára a legkevesebb lehetőségekkel éppen ez a taktika nyújtja, amelynek körvonalai a moszkvai előnyomulással bontakoznak ki. Moszkva után valószínűleg délkeleti irányt vesz a német támadás főiránya Ukrajna teljes bekerítésére. Mivel a Fekete-tenger teljesen zárt terület, az ide bezárt orosz seregrészek elvesztésének tekinthetők.

Ukrajnából egyre határozottabb hírek érkeznek az ukránok nemzeti mozgalmáról, amely most már tetekben nyilvánul meg. Szabadcsapatok alakulnak és merész támadásokkal zavarják a szovjetfront hátát. Lőszer- és élelmiszerraktárak kerülnek kezükre. Ukrajna, Fehéroroszország, a moszkvai és a szentpétervári kerületek elfoglalásával, a szovjet hadere-

jének döntő legyőzésével az orosz kérdés is megoldódik. Ami a legfontosabb, sokkal rövidebb idő alatt, mint azt a másik oldalon gondolták és kiszámították. Mindaz a számítás tehát, amely ennek a hadjáratnak

hosszu lejáratahoz fűződött, elhibázott és végzetes a London-Washington-Moszkva tengelyre. Még akkor is, sőt csak akkor igazán, ha Japan az utolsó percben avatkozik be a háborúba.

Szomolenszk külvárosában minden képzetet felülmuló közelharcok folytak

Budapestről jelenti a MTI: A Pest írja:

A Neue Zürcher Zeitung Stockholmból érkezett jelentése szerint az amerikai tudósítók rádiójelentései szerint Szomolenszk külvárosában minden képzetet felülmuló közelharcok folytak.

A Pskov felől előnyomuló német gépesített csapatok Narvát megszállották. A szovjets csapatok kivonultak Novograd-Voljinszkból, amelynek környékén egy hete döntő harc folyik.

Midridből jelenti a NTI: A nemzeti forradalom ötödik évfordulója alkalmából csütörtökön Franco tábornok elnöklésével összeült a spanyol Falange nemzeti tanácsa. Franco tábornok egyórási beszédet mondott. Szólt arról a nagy küzdelemről is, amelyet Európa a kommunizmus és a demokráciák szövetségesei ellen folytatnak (MTI)

Budapestről jelenti a MTI: A Mai Nap írja: Lisszabonból jelentik: A hivatalos lisszaboni rádióállomás csütörtökön érdekes közleményt olvasott be, amely meghatározza Portugália álláspontját a mostani háboruban. Portugália álláspontja a mostani háboruban tökéletesen világos.

— Készek vagyunk arra, hogy mindenki ellen megvédjük területünk sérthetlenségét. Ugyancsak világos az állásfoglalásunk a kommunizmus elleni harcban is. Mi mindig harcoltunk a kommunizmus ellen és megvettük ezt a rnédszert.

Japan számára ez a kérdés: Szovjetunió, vagy Kína?

Tokióból jelenti a NTI: Mint a Domei Iroda hivatalosan értesült Moszkvából, a moszkvai japán nagykövetség kormányának nevében éles tiltakozást nyújtott át a szovjetkormányának a japán tenger és a kamcsatkai övezet veszélyessé nyilvánítása miatt, ez az eljárás ugyanis veszélyezteti a japán érdekeket. (MTI)

Tokióból jelenti a NTI: Konoye herceg a péntek reggeli órákban hivatali lakásán több megbeszélést folytatott vezető japán személyiségekkel. Valószínű, hogy már teljes lehet Konoye herceg kormánylistája és arra lehet számítani, hogy a császár még pénteken személyesen beiktatja az új kormányt.

A miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott Toyo tábornokkal és Oikaba tengernaggyal is, akiknek ezután külön értekezletük volt a haditengerészeti miniszterium osztályfőnökeivel.

Félhivatalos jelentés szerint a miniszterelnök és a két véderőminiszter között teljes megegyezés jött létre abban a tekintetben, hogy Japan eddigi politikai irányát megerősített államvezetéssel folytatni kell. A Domei iroda szerint jólétesült körök megegyeznek abban, hogy Konoye nem szándékoszik a legkisebb változtatást sem eszközölni az eddig követett politikai alapelveken. (MTI)

Tokióból jelenti a NTI: A kormány tájékoztató irodájának szóvivője a sajtóértekezleten arra a kérdésre válaszolva, vajon a japán politika alapjában változatlan marad-e, azt mondta:

— Erről nem mondhatok semmit.

A Szovjetunió által a japán felségvizeken létesített veszélyes övezettel kapcsolatban feltett kérdésre azt felelte, nincs értesülése arról, hogy a japán kormány tiltakozott ez ellen a szovjetkormányánál. (MTI)

Zürichből jelenti a Budapesti Tudó-

sító: A világ érdeklődése továbbra is az új japán kormány megalakítása körüli tárgyalásokra összpontosul. Az új kormány megalakulása elhúzódott és ez annak tudható be, hogy Konoye miniszterelnök a jövőendő feladatoknak megfelelő embereket akar kormányába bevenni. Az új kormány főként a hadsereg és a haditengerészet képviselőiből fog állani, akik közismertek a tengely iránti rokonszenvedésük miatt. A döntés a császár kezében van. Japan számára az a kérdés:

Szovjetunió vagy Kína?

Részvegyen-e a szovjetkérdés megoldásában, vagy pedig eddigi irányát kövesse? Az új kormány összeállításából megnyilvánul majd Japan követendő politikájának irányvonala a német-szovjetháborúval kapcsolatban és Amerika egyre tevőleesebb magatartása tekintetében.

AZ USA HADITENGERÉSZETE ÚJ TÁMASZPONTOKAT ÁLLIT FEL ÚJ FUNDLANDBAN, ARGENTINÁBAN ÉS TRINIDAD SZIGETÉN

Washingtonból jelenti a NTI: A haditengerészeti miniszterium újabb támaszpontokat állított fel és pedig Új Fundlandban, Argentínában és Trinidad szigetén. Az argentinai támaszpont az Associated Press jelentése szerint a régebbi közlésekkel szemben, nemcsak légi, hanem haditengerészeti támaszpont is lesz. Az újfundlandi támaszpontot már használják, míg a trinidad-i támaszpontot augusztusban veszi át hivatalosan az Egyesült Államok hadiflottája. Mindkét támaszpontot ötven romboló átengedése ellenében vette bérbe Angliától az Egyesült Államok. (MTI)

FEKETE LISTA KÉSZÜLT 1800 DÉLAMERIKAIRÓL

Washingtonból jelenti a NTI: Az Egyesült Államok kormányának több, mint 1800 délamerikai személyről és cégről fekete listát tett közzé és intézkedik arra vonatkozóan, hogy ezeknek nem szabad a kiviteli ellenőrzés alá eső árukat szállítani az Egyesült Államokból. A felsorolt cégek és személyek állítólag Németország és Olaszország javára dolgoztak. A felsoroltakra a befagyasztási rendelet is vonatkozik. épenugy, mint a birodalmi németekről és az olaszokra. (MTI)

ELBOCSÁTOTTAK FÓTANACSOSI ÁLLASBÓL DORMOY VOLT FRANCIA BELÜGYMINISZTERT

Párizsból jelenti a NTI: Mint a lapok közlik, Darlan tengernagy a fran-

cia politika újrendezésének ellenszempülő elemeknél a közigazgatásból való eltávolítása során elbocsátotta állásból Dormoy volt belügyminisztert, aki jelenleg Montlucan főtanácsosa. Ugy tudják, hogy Szajna megye prefektusa el fog bocsátani minden tisztviselőt, aki kommunista vagy degaullista párt állású. A prefektus utasította a községek polgármestereit, hogy közlőjék az alárendelt közegekkel, hogy fegyelmetten kell elátni a közigazgatási szolgáltatást. (MTI)

VICHYBEN CÍPOLJÁK, HOGY DAKAR VÉDELMERE NÉMET KATONÁK ÉRKEZTEK VOLNA

Vichyből jelenti a MTI: Vichyben a leghatározottabban megcáfolják azokat a híreket, mintha Dakar védelmére négy száz német tüzér érkezett volna, akik repülőgépelhárító ágyukat szereltek fel.

FRANCO TABORNOK SZERINT A HÁBORU MÁR EL VAN DÖNTVE

Madridból jelenti a Stefani: A caudillo a Falange nemzeti tanácsában az új tanácsosok eskütétele után, a nemzeti forradalom évfordulója alkalmából tartott beszédében a következőket mondotta:

— A katonai hadjáratot megnyertük. Spanyolország politikai egységért folytatott küzdelem azonban még tart. A nemzetgazdasági szempontból legnehezebb két esztendőn szerencsésen túljutottunk, mialatt voltak olyan államok, amelyek mint Argentina, megkönnyítették a gabonabehozatalt, akadtak olyan államok, mint Eszakamerika, amelyek a legválságosabb pillanatban, amikor az országban a betevő falat kenyér is hiányzott, meghíusították a már megvásárolt gabona behozatalt. Miután megnyertük a gazdasági harcot, határozott és nyílt külpolitikát folytattunk a szenvedélyektől és háborútól felkavart világban. Meg kell őriznünk fegyelmünket. A régi nemzetgazdasági irányt kell követni továbbra is. A kormány éppen ezért szigorú rendelkezéseket fog hozni az üzérkedők ellen.

A nemzetközi helyzettel is foglalkozott és megállapította hogy Spanyolország nyugtalan, nem azért, mintha kételkedne a háboru kimenetelében.

A háboru már el van döntve.

A háboru lehetőséget ad más országoknak, hogy rosszindulatúan megkíséreljék, hogy újabb nyomorba döntsék Európát. Spanyolországnak tehát fel kell készülni és meg kell mutatnia a világnak egységét, hogy kész megvédelmezni függetlenségét és jogait.

A Caudillo ezután a Délamerikából érkező testvéri érdeklődésre válaszolt és ezt mondotta:

— Senki sem lehet illetékesebb Spanyolországnál annak kijelentésére, hogy Európának semmiféle szándéka nincs Amerikával kapcsolatban. Vétkes esztelenség azt hinni, hogy újabb hatalom beavatkozása megváltoztatja a háboru sorsát. Ezt a háboru a szövetségesek már elvesztették. A szovjet hadjárat sem változtathat a helyzeten. Amerika beavatkozása nyomorba döntené az amerikai nemzeteit, amelyek gazdálkodási rendszerre az Európával való kereskedelemre van alapítva.

Beszéde végén Franco lelkesen üdvözölte a tengelyhatalmakat, amelyek most vívják az Európa és a civilizált világ által olyan régen kívánt harcot. (MTI)

A zsidókérdés végleges megoldását sürgették a Felsőházban

Budapestről jelenti a MTI: A Felsőház pénteki ülésén jelen volt a miniszterelnök, a belügyminiszter, a vallás- és közoktatásügyi miniszter, az igazságügyminiszter és a közellátásügyi miniszter.

A miniszterelnök szólt fel. Emlékeztetett, hogy hemutakozó beszédében hangsúlyozta, hogy a kormány a törvényhozói összeférhetlenség szabályozását egyik legfontosabb feladatának tekinti. Az országgyűlés képviselőháza a kormány javaslatára 27 tagból álló bizottságot alapított, amely tárgyalásainak megkönnyítésére a kormány tervezetét bocsátotta rendelkezésre. Javasolja a Felsőháznak, hogy szintén alakítson egy bizottságot.

A miniszterelnök szavait helyesléssel fogadták és indítványát egyhanguan elfogadták. A napirend előtt két felszólalás történt, amelyekre a közellátásügyi miniszter válaszolt. Azután áttértek a napirend tárgyalására. Vita nélkül elfogadták a gazdasági országos bizottság félévi működéséről szóló jelentést a magyar-német társadalombiztosítási szerződést, továbbá a magyar-német kulturális egyezmény beiktatásáról szóló javaslatot.

Majd áttértek a közoktatási igazgatás egységesítéséről szóló javaslat tárgyalására. A javaslatot elsőnek vitéz Kozma Miklós Kárpátalja kormányzó biztosa szövegezte. Örömmel üdvözölte a javaslatot, amely nagy lépést jelent. A miniszterek agyon vannak halmozva munkával és az üzemanyagnak csak egyrészt ismerik. A közoktatási javaslatot örömmel üdvözli és kéri a kormányt, hogy folytassa ezt minden vonatkozásban.

Bekapcsolják a megyei úthálózatba az eldugott bihari falvakat és községeket

Nagyvárad. Saját tud. A vármege illetékes szerveitől nyert értesüléseink szerint a megyei útéptések ügye újabb kedvező lépéssel haladt előre. Tudomására hozták ugyanis Bihar megyének, hogy a kereskedelemügyi minisztérium ötven százalékát vállalja azoknak az útéptési költségeknek, amelyekből a főutvonalakból kieső, távollevő községeket bekapcsolják a főutvonalakba. A kereskedelemügyi minisztérium segítségével így

azok az „istenhátagmögötti” községek és falvak is bekapcsolódnak az úthálózatba, amelyeket különösen tavasszal és ősszel nemhogy kocsival, de még gyalog is életveszélyes volt megközelíteni.

A vonatkozó tervek elkészítéséhez már hozzá is láttak a megye illetékes szervei az alispán vezetésével mindenütt a helyszínen állapítják meg a szükségleteket. Az eddigiek szerint utat kap Erkeserű, Erkeréki, Erölási, Erköbölkut, Bogvoszló, Albis, Hegyközujlak, Hegyközpályi, Hegyközcsatár, Hegyközúttelek, Siter és Sitervölgy.

Beregbeszörmény és Körösszeg összeköttetésével a most visszatért részek és a trianoni részek közötti közlekedést teszik lehetővé. A hatalmas összegű utmunkálatokat a lehető legrövidebb időn belül megkezdik.

Tizenkilenc idegen származású egyén ellen indult eljárás Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség több külföldi állampolgárt közigazgatási eljárás alá vont, mert származásukat, állampolgárságukat igazolni nem tudták eddig. Leginkább orosz és lengyelországi zsidókról, Galiciából beszivárgottakról van szó, akik már eddig is idegenrendészeti eljárás alatt állottak, de mostani események fokozottabb megfigyelésüket teszik indokoltá.

Örizzetbe vett a rendőrség 19 egyént, akik közül eddig ötven nem tudták jelenlegi magatartásukat teljesen veszélytelen voltát igazolni és akik ügyük kivizsgálásáig a rendőrség őrizetében maradnak, míg a többi 14 egyénnel szemben a rendőrség az eljárást már betegezte.

Hivatali állása betöltése folyamán megerősödött abban a nézetében, amely minisztersége alatt is kialakult benne, hogy a decentralizációra feltétlenül szükség van. A kormánybiztosság bizonyos tekintetben másodikfokú közigazgatásnak tekinthető. A javaslatot örömmel fogadja el.

Zimonyi Gyula szintén örömmel üdvözli a javaslatot. Aggodalmát fejezte ki, hogy az egyházaknak jogait nem esorbítják-e meg?

A kultuszminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy ez a javaslat folytatása a korábbi javaslatoknak. Most egy új szerv alakul ki a közoktatási igazgatás terén. Az aggodalmakat illetően kijelentette, hogy mint a múltban, a jövőben is a hitfelekezeti oktatást az állami oktatás mellett elismerni és ennélfogva megtartják az egyházak jogait.

A miniszter nagy lezettséssel fogadott beszéde után a javaslatot elfogadták. Azután vita nélkül fogad-

ták el az ügyvédekre és ügyvédjelöltekre, továbbá az ügyvédi önkormányzatra vonatkozó javaslatot. Ezzel kapcsolatban elutasították a képviselőház által elfogadott és átküldött határozati javaslatot, majd áttértek

a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló javaslat tárgyalására.

Kiss Ernő jegyző felolvasta az együttes bizottság jelentését és az új IX-ik szakasz szövegét. Meskó Zoltán hangsúlyozta, hogy ez a javaslat alkalmas arra, hogy a magyar nemzetet fajilag megmenthessék. Ugy érzi, hogy az együttes bizottság új IX-ik szakaszát a felsőház nagy többsége nem teheti magáévá. Ugy látja, hogy az együttes bizottság ezt a kérdést inkább felekezeti, mintsem faji kérdésnek tekinti. A zsidókérdés immár harmadszor kerül a parlament elé. Kívánatos tehát végleg megoldani. A javaslatot elfogadja.

Néhány nap múlva négy mentőkocsi teljesít szolgálatot Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Illetékes helyről nyert értesüléseink szerint a városi mentőszolgálatnak az Országos Mentőegyesülethez való csatlakozása már a közeli napokban megmutatja eredményét. Az Országos Mentőegyesület ugyanis július 22-én két teljesen új, modern, minden követelményeknek megfelelő mentőkocsit küld a városi

mentőszolgálat számára. S nemcsak a kocsikat karják meg a városi mentők, hanem kitűnően képzett személyzetet és gépkocsivezetőket is. A most megérkező két mentőkocsit is kijavítják, úgy hogy négy mentőkocsi lesz a városi mentőszolgálatban a városnak. Ezzel lehető lesz a külvárosi részek, telepek gyors mentőellátása. Sürgős esetekben a megye községei, falvai s he tudják szállítani betegeiket a kórházba.

A zentai gazdálkodók buzából készült koronát küldtek a Kormányzónak

Szabádkáról jelenti a MTI: A zentai gazdálkodók a termék betakarítása után hatalmas méretű magyar koronát készítettek buzából és azt a város katonai parancsnoksága útján felajánlották a Kormányzó Urnak. Együttal egy ívet aláírásokkal aranykeretbe foglalva, szintén felajánlották.

A BERETTŐY CSATORNÁBAN ARVIZGÁTLÓ KAPUT ÉPITENEK. Nagyvárad. Saját tud. Mezőtur határában a Berettyó torkolatánál, a Körös partján, már javában dolgoznak azon az árvízkapun, amely az egyik legjelentősebb része lesz a Berettyócsatornának. A Körös magas vízállása idején a felesleges víznek a Berettyócsatornába való betörését akadályozza meg ez a kapu, amelynek során 1500 köbméter földet emeltek ki és mintegy 3000 köbméter betont építettek be. Magát a vaskaput a MÁVAG készítette. Azt remélik, hogy ezt a hatalmas építészeti alkotást ősszel

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2,-

Kilencmillió katona harcol egymással szemben a keleti fronton

Felgyújtották a németek Szuez kikötőjét

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvéd vezérkar főnöke közli: **Lényeges esemény nem történt.**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvéd haditudósító század közlése szerint gyorscsapatok messze előre járnak szovjet területen, mialatt a gyalogtestek a megszálló feladatokat végzik és egyben pihenőre is felhasználják az időt. Az előretörés nem volt könnyű feladat, mert a szovjetsapatok nagy tömegük mellett kitűnő felszereléssel is bírnak. A felszerelésük jelentősége elsősorban a mennyiségben nyilvánul meg. Minőségére nézve csupán korszerű gyártmányú és jó anyagból készült fegyvereket használtak, de igen gyakori a gyártási hiba. Legutóbbi előretörés során ezerszámra szedtek össze csapatunk szovjet autómatapuskákat, amelyek a legújabb mintájúak voltak, de működésükkel baj volt, mert nagyrészt igen gondatlanul készítették.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A német csapatokkal együtt küzdő magyar erőkkel szemben, az ellenség főként harcoksi alakulatok bevetésével azon fáradozik, hogy arcvonalon ütött réseket szűkítse és a szövetséges csapatok további előnyomulását meglassítsa. E küzdelmek során kisebb, de heves folyású páncélos ütközetek fejlődtek ki, melyek során

a szovjetsapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. Sok jel mutat arra, hogy Kievet elvesztésével számolnak. A hadifoglyok vallomása szerint Ukrajna egyes vidékein a lakosság fegyveres szabadcsapatokba verődve megtámadta a hadsereg kisebb osztagait. Több helyen hatalmukba kerítették a lőszer szállmányokat és megromgálták a vasutvonalakat.

Az egész keleti arcvonalon hatalmas küzdelem folyik

Vezéri főhadiszállás. (NTI) A véderő főparancsnokság közli: A szovjet vezetés az utolsó tartalékainak harcba vetésével megkísérli újratámaszni a német véderő és a szövetségesek nyomásának.

Az egész keleti arcvonalon hatalmas küzdelem folyik. Kereken 9 millió katona áll egymással szemben olyan küzdelemben, amely minden történelmileg elképzelhető méretet felülmúl.

Német eredmények vannak kielakulva a déli szakaszon. A német és román csapatok elfoglalták Kisinevet, Beszarábia fővárosát.

Az Anglia körüli tengerrészen német gépek megsemmisítettek egy 3000 tonnás gőzöst, egy másik hajót megromgáltak. A csütörtökre virradó éjjel Közép-Anglia repülőtereit bombáztuk. A repülőgépszínekben, legénységi szállásokban heves tüzek és robbanások keletkeztek. Más gépek bombázták Greath Yarmouth kikötő berendezéseit.

A 16-ra virradó éjjel német harcikötékek támadták Szuez kikötőjét és felgyújtották a csatorna déli kijáratánál lévő olajraktárt. Brit gépek szerdán megkísérelték a

holland part megtámadását. Ennek során 9 gépet lelőttünk. Brit harcigépek a csütörtökre virradó éjjel Északnyugat-Németországban néhol bombát dobtak le. 3 gépet lelőttünk. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyéről értesül, a Stalin-vonal eredményes áttörése után most már hatalmas küzdelem folyik az egész keleti arcvonalon a végső döntésért. A szovjet hadvezetés ismételt megkísérelte a német véderő és szövetségesének nyomását feltartóztatni.

A német hadijelentés ma megállapítja, hogy a szovjet már utolsó tartalékait kénytelen bevetni.

Ezek is valószínűleg felmorzsolódnak. A csütörtöki hadijelentés tehát már igen bizakodóan jelenti be, hogy a közeljövőben ismét hatalmas eredményekre lehet számítani.

A hadijelentés a keleti arcvonalon szembenálló harcok számát kilencmillióra becsüli.

Ez sokkal több, mint amennyi a múltévi nyugati mérkőzésben vagy egyáltalán a világtörténelem egyetlen küzdelmében egymással valaha is szemben állott. (MTI)

Mesterséges köd védelme alatt az utolsó erődöt is elfoglalták a németek Kievnél

Berlinből jelentik: (NTI) Német gyalogosok szerdán a Kiev környéki hadműveleti területeken leküzdötték az utolsó többemelet mélységű szovjet erődöt. Bár az egyik erőd erősen megrongálódott, a földalatti járatok legénységének részei még tartani tudták magukat. A német utászok megakadályozták az erőd legénységét az erőd harcierejének teljes kihasználásában. A németek erős robbanóanyag alkalmazásával mind-

addig küzdöttek, amíg szovjet részről egyetlen lövés sem esett. Sikertelen elfoglalni az erődöt mesterségesen felkészített köd védelme alatt. Az erődben csupán 20 életben maradt volt. A legénységet, mint kiderült, a szovjet politikai biztosok zárták be az erődbe. Szörnyű nyomort tükröztek vissza a foglyok tépett egyenruhájukban. (MTI)

Berlinből jelenti a NTI: Egy német harci gép július 16-án Leningrád köz-

lében fegyveres felderítést végzett. Az egyik erődben nagyobb leadóállomást fedezett fel. Már az első bombasorozat pontosan célbatalált. (MTI)

POLOSZK-ON TUL JUTOTT A NÉMET HADERŐ

Berlinből jelenti a NTI: A német csapatok maguk mögött hagyták Poloszk erősen kiépített erődjét. A Poloszkot maguk mögött hagyó német csapatok több szovjet hadosztály maradványaira bukkantak. A német csapatok ez alkalommal több ezer foglyot ejtettek, köztük egy hadosztály vezérkari főnökét. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Az egyre nagyobb lendülettel előrehaladó német gyalogságot a szovjet páncélos seregtestekkel igyekeznek feltartóztatni. Legutóbb egy szovjet páncélos hadosztály került szembe egyetlen német gyalogezreddel, azonban a páncélos hadosztály nagyszabású támadása rövidesen összeomlott és a német előnyomulás feltartóztatatlannal folytatódott tovább. (MTI)

FINN HIVATALOS JELENTÉS

Helsinki-ből jelenti a NTI: Hivatalosan közli: A finn légierő tevékenyen támogatta a szárazföldi csapatok mozanatait és hathatósan bombázta az ellenség vsuti összeköttetéseit és szállító páncélos oszlopait. (MTI)

Szovjet mese egy magyar bombavető gépről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Reuter Iroda július 15-iki moszkvai híradásra hivatkozva azt jelentette, hogy egy magyar bombavető repülőgép leszállt Beszarábiában és megadta magát. A legénység állítólag kijelentette volna, hogy nem akar harcolni Németország oldalán. A hírrel kapcsolatban illetékes helyen a következőket állapítják meg: Magyar gép egyáltalán nem szállt le sem Beszarábiában, sem a Szovjetunió más területén. A fenti hír teljes egészében kóhalmány.

ELLENŐRZIK A FRANCIA LEGIÓBA JELENTKEZŐKET

Vichyből jelenti a NTI: Jól értesült helyen úgy tudják, hogy a meg nem szállt francia területen eddig többezren

100%-osan érvényesül

o „távolságmérés BESSA”-val készített minden egyes felvételnél o **Vorgländer**-objektív csodálatos élessége

Hízen o világos, színezetlen mérőkép — megmőfenyél is — elejét veszi minden beállítási hibának. Mutattassa be magának o fotokereskedőjénél ezt o „nagyigényűek fényképezőgépet”

Kérjen ismeretét fotokereskedőjétől, vagy a vezérképviseletétől: SOLC TESTVEREK Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8/18

Vegyén részt az ezévi 1500.— pengős **Vorgländer**-BESSAPAN F pályázaton.

8 darab 6x9 cm vagy
16 darab 4 1/2x6 cm felvételre.

Ára: P 312.— -tól.

BESSA-E

Helsinki-ből jelenti a NTI: A finn vadászok lelőttek két szovjetgépet. (MTI)

jelentkeztek a megalakítandó önkéntes testületbe, a boisevizmus elleni harcra. Még felülvizsgálják a jelentkezőket. (MTI)

KERESZTSEGRE VÁGYNAK A POGÁNY HADIFOGLYOK

Kolomeából jelentik: (MTI) A hadifogolygyűjtő telepekre küldött lelkészekhez azzal a kéréssel fordultak a foglyok, hogy kereszteljék meg őket, mert a fiatal korosztályú szovjetkatonának javarésze ma is pogány. Szerdán Kolomeán 17 fiatalkorú hadifoglyot kereszteltek meg a görögkeleti, illetve a görögkatolikus lelkészek.

A SZOVJETFLOTTA A STALIN CSATORNÁN ÁT A FEKETE TENGERBE MENEKÜLT

Zürichből jelenti a MTI: Hír szerint a szovjetfregattó egységei a Stalin csatornán át a Fekete tengerbe menekültek. Ezeket a híreket most szovjet részről is megerősítették.

A FINNEK 136 SZOVJET REPÜLŐGÉPET LŐTTEK LE

Helsinki-ből jelenti a Stefani: A finn légierő a finn-szovjet háború kitörése óta légi harcban 136 szovjetgépet lőtt le. A finn veszteség ezzel szemben 11 gép. (MTI)

SZOVJET-CSEH TÁRGYALÁSOK LONDONBAN

Londonból jelenti a MTI: Szovjet-cseh tárgyalások folynak Londonban amelyek arra irányulnak, hogy Moszkva ismerje el a Benes kormányt és az 1938-as cseh határokat. A tárgyalásokat a cseh kormány részéről Jan Masaryk folytatja. Moszkva hozzájárulását eddig nem sikerült megnyerni.

**Sertéshizlалók !
Uradalmak! Gazdaságok!
Ipari sertéshizlалók
és sertés kereskedők
figyelmébe !**

Közöljük, hogy úgy kővér, mint sovány sertések értékesítésével foglalkozunk. Felkérjük, hogy hízott és sovány sertéseiket eladásra felkínálják a Nagyvárad-i Husiparosok Szövetsége sertésbeszerző osztályának Nagyvárad Város Közvágóhídi telepén. Távbeszélő: 19-31 Reggel 8-tól este 8-ig állandó irodai órák.

Megyétele keresünk jó állapotban levő National-cassát.

BRIT KORMÁNYGONDOK

Wavel bukása. — Littelton és az angol ruhajegy

London, július hó.
A Magyar Lapok eredeti tudósítása.
Ugyanazon a napon, amikor egy kanadai küldöttség az angol miniszterelnöknek győzelmi fátylát nyújtott át, közölte az angol hadügyminisztérium annak a tábornoknak a felmentését, aki az egyetlen angol győzelmet aratta ebben a háborúban. Sir Archibald Wavell tábornok sorsa is beteljesedett Indiába küldték, hogy ott Sir Claude Auchinleck generálist felváltsa, aki viszont Wavell helyét fogja a Középkeleten betölteni.

A rendelkezés egyetlen hivatalos indoklása, hogy ezt a katonai helyzet kívánja így meg és hogy csupán átmeneti jelleggel bír. E mögött a hivatalos jelentés mögött azonban sok minden húzódik meg. Lehetne arra is gondolni, hogy a brit kormány a Szovjetunió hamarosan bekövetkező összeomlásával és egyidejűleg Észak-Indiában német csapatok felbukknásával számol. Ennek a mindenképp fölért fontos brit birodalomrészeket a biztonságát pedig egy elsőrangú és jól bevált katonai szakértő kezébe kell lenni.

De nincs kizárva az sem, hogy India belső helyzete kívánja meg, hogy az alkirály mellett, a benszülött forradalmak leverésében speciális képességekkel rendelkező tábornok üljön. Hogy Wavell tábornok rendelkezik-e a katonai despoták képességeivel, arról nehéz lenne ítéletet mondani. Megdönthetetlen tényként áll ezzel szemben, hogy éppen úgy nem elsőrangú, mint bevált hadseregparancsnok, akire egy olyan mérhetetlen területet, mint India nyugodtan rá lehetne bízni.

Mit végzett eddig Wavell tábornok?

Wavell középkeleti tevékenységét a következőkben lehet összefoglalni: Észak-Afrikában elmulasztotta, hogy Bardia, Tobruk és Bengázi mellett aratott győzelmeinek gyümölcsét learassa. Ahelyett, hogy folytatta volna előnyomulását Tripolisz ellen, habozásával lehetővé tette az olasz csapatok gyülekezését és az afrikai német expedíciós hadtest harcbevételét, amely aztán Wavell hosszú két hónap alatt szerzett területeit rövid két hét alatt visszacserezte és az angol csapatokat az egyiptomi határig visszaszorította.

A Kelet-Afrikában harcoló olasz erők ellenálló erejét teljesen alábecsülte. Úgyhogy az általa tervbe vett villámháború hosszú hónapok után még máig sem fejeződött be és Egyiptomból komoly erőket vont el miáltal a többi frontok gyengültek meg.

Még ennél is nagyobb baklövést követett el azonban Wavell a balkánháború esélyeinek helytelen elbírálásával, hogy a parancsnoksága alatt álló és Görögországba küldött angol erők számszerűleg gyöngék, felszerelés tekintetében hiányosak voltak és olyan magasabb tisztek parancsnoksága alatt állottak, akik sem taktikailag, sem stratégiailag nem tudták a helyzettel megbirkózni. Már Görögországban is, még inkább azon-

ban Krétán végleg bebizonyította Wavell, hogy a légi haderőnek a modern háborúban való jelentőségéről, valamint a légi és szárazföldi erők együttműködésének fontosságáról jó formán fogalma sincs.

Még ennél is szenzációsabb azonban az a körülmény, hogy Sir Claude Auchinleck tábornokot, akire India védelmét nem merték bízni, alkalmasnak találják arra, hogy Wavell kényes középkeleti örökét átvegye. A brit kormánynak ez a választása,

mellyel a világbirodalom két legfontosabb katonai állását betöltötte, minden tekintetben magán viseli azokat a jellegzetességeket, amelyek Angliában a legtöbb magasabb állásba való kinevezés, felmentés és előléptetés rendszeres kísérői. Az eredmény mindig ugyanaz marad. Azokhoz a hibákhoz, amelyeket Wavell a Középkeleten csinált, most még azok is hozzájönnek, amelyeket Auchinleck tábornok Indiában elkövetett, Indiában pedig fordítva.

A ruhajegyek minisztere Eden örökében

Ugyanez áll természetesen a többi kinevezésekre és elmozdításokra, amelyeket Churchill az utóbbi napokban foganatosított.

Az eddigi kereskedelemügyi minisztert, Oliver Litteltont, aki egyébként a most kibocsátott angol ruhajegyekért is felelős és akinek ettől a pillanattól kezdve egyetlen nyugodt perce sem volt, felmentették állásától és államminiszteri minőségben rendkívüli megbízásokkal a Középkeletre küldték. Littelton Egyiptomban valószínűleg ott fogja folytatni, ahol Eden abbahagyta, miután hosszú egyiptomi tartózkodása alatt semmire sem ment és élete egyik legnagyobb

diplomáciai vereségét szenvedte el.

Ha Littelton a Középkeletet is ez angol ruhajegyeknél követett el gondolása szerint fogja kezelni, úgy máris megjósolhatjuk, hogy az értékes utolsó pontok is hamarosan elfognak majd, és Egyiptom, valamint Palesztina lakossága, de a szíriai arabok is éppolyan engesztelhetetlen gyűlölettel fogják Litteltont szidni, mint Anglia női társadalmát.

Littelton Kairóba történt küldetésével a közkeleti angol érdekek két legfontosabb képviselője, Sir Miles Lampson egyiptomi követ és Sir Harold MacMichael, palesztina főbiztosa olyan ellenőrt kapnak a nya-

kukba, akinek képességeit a legutóbbi londoni események nem helyezik éppen a leghízelgőbb megvilágításba.

Lord Breaverbrook a „tüzoltó miniszter“

De nem szabad megfeledkeznünk Lord Breaverbrook közellátási miniszterre történt kinevezéséről sem. Breaverbrook a háborús brit kormányban, hogy úgymondjuk a tüzoltó szerepét tölti be, akit mindig akkor hívnak, ha valahol ég, ha egy ügynevezett szakminiszter, csődöt mond. Hogy ténykedéseit milyen mértékben szokta siker koronázni, bajos volna megállapítani. De miért is lenne erre szükség? Tökéletesen elég, hogy a Breaverbrook tulajdonában lévő számtalan újság soha sem támadja azt a minisztériumot, amelynek ténykedéséért történetesen éppen ő a felelős. Így történt az is, hogy egyetlen újság sem volt hajlandó kritikát mondani a siralmas brit repülőgépprodukcióról mindaddig, amíg Breaverbrook gyakorolta felette a felügyeleti jogot. A közéleti helyzettel kapcsolatban sem igen lehet egyebet várni.

Churchill belpolitikai okokból, annak ellenére, hogy minden oldalról követelik, mindenképpen kiakarja kerülni háborús kabinetjének meg-egyszeri átalakítását. Eppen olyan kevés hajlandóságot mutat erre, mint a birodalmi haditanács megalakítására, ahol a dominiumok megbízottai is helyet és szót kapnának. (Szólv.)

Bukarestben lassan elnémul a magyar szá...

A Szovjetunió elleni háború kitörésekor Romániában kihirdetett hadiállapot és mozgósítás a bukaresti magyarok újabb nagy tömegében érlelte meg a hazatérés elhatározását.

Az elmúlt napokban ismét számos magyar család érkezett a felszabadult területekre s Nagyváradon is sok bukaresti magyar keres elhelyezkedést.

Egy fiatal kereskedelmi alkalmazott járt nálunk állástkereső útján s érdekes dolgokat beszélt a bukaresti magyarok helyzetéről.

A magyar társadalmi élet még a hadiállapot kihirdetése előtt teljesen

megszűnt a román fővárosban s ezt a helyzetet természetesen csak súlyosbították a háborús viszonyok. Az egykor virágzó társadalmi közületek megszűntek működesüket, az egyházi élet ma tisztán az istentiszteletek tartására szorítkozik s a volt magyar egyesületek közül egyedül a Népközösség tevékenykedik, de ennek irrodájában is csupán a hazatérésekkel kapcsolatos ügyek intézandnek el. A romániai Magyar Népközösség bukaresti szervezétének hajdani közmunkálósai, társadalomszervezői, sőt politikai munkálkodásáról szó sem lehet többé.

Apad a bukaresti magyarok száma

A bukaresti magyarok száma tovább apad. Azt lehetett volna gondolni, hogy a Brassó-vidéki csángók és a délerdélyi magyarok lassanként ismét meg fogják találni a Bukarest felé vezető utat, mint ahogy a román uralom 22 esztendeje alatt egész Erdély magyarsága belesodródott az ország gazdasági vérkeringésébe s tízezres tömegekben lepté el a gyorsan föllendült és nagy kenyérkereseti lehetőségeket nyújtó Dambóvívárti fővárost. Ez azonban nem következett be. A délerdélyi magyarok akár reménykednek újabb kedvező történelmi fordulatokban, akár pedig borúlátóan néznek a jövő kialakulására, megmaradnak helyeiken és

nem gondolnak arra, hogy Bukarestben nézzenek megélhetés után.

De ma már nem is kínálkozik itt számukra kenyérkereseti alkalom. Ha itt-ott meg is tudtak maradni helyeiken azok a magyarok, akik évek, sőt évtizedek során bevált, nélkülözhetetlen munkaerőknek bizonyultak, arról, hogy magyar ember most jusson új álláshoz Bukarestben, almodni sem lehet.

A háborús viszonyok is sok magyar embernek elvették a kedvét attól, hogy továbbra is Bukarestben maradjanak. A drágaság elviselhetlenné vált s a kereseti lehetőségek egyáltalában nincsenek ezzel arányban.

Az orosz légítámadások, amelyek a közelmúltban a román fővárost érték, szintén nem járultak túlságosan hozzá a bukaresti élet iránti lelkesedés növeléséhez, annak ellenére, hogy most már e támadások megismétlődésére alig van kilátás. Informátorunk beszéli, hogy több légi-riadót élt át s két alkalommal menekült óvóhelyekre erős bombatámadások elől. Az oroszok elég jól kirúszolták célpontjaikat. Több bombát dobáltak a metropolitára, de nem érték el komoly találatot. Támadtak egy hatalmas vasgyártelepet, meglátogatták bombáikkal a cotroceni-i kaszárnyákat, a repülőteret s az északi pályaudvar környékén lévő katonai célpontokat, de igen nagy magasságban szálltak a város fölé, azonkívül a ledobott bombáknak alig hatodrésze robbant fel, úgyhogy nem tudtak károkat okozni. A léghárító ágyúk tüzeltése s éjszakai légi-riadók miatt a fényoszlopok működése megdöbbentő hatású. Aki csak tehette, elköltözött Bukarestből s a magyarok, akik a bécsi döntés óta különben is úgy érzik, hogy kijelöl a román fővárosból a szekerük rúdja, emiatt is tömegesen határozták el magukat a távozásra.

Nincs is ott már sok keresnivalójuk. Az utcákon, amelyek régebben hangosak voltak a magyar beszéd-től, nem lehet többé magyar szót hallani. Kellemetlenségeknek teszi ki magát az, aki magyarul beszél. Sok

esetben megtörtént, hogy rendőrök-
zegek bekísérték a magyarul beszélőket s egy-két napig fogva tartották őket, csak azért, hogy — mint ker-
telés nélkül megmondták nekik —
elveggyék a kedvüket a magyar nyelv
használatától. Ilyenkor azzal bocsáj-
tották szabadon őket, hogy „remél-
jük, most már elfelejtettek magya-
rul...”

A vasgárdisták ujabban keveset
hallatnak magukról, de a hatóságok
állandóan résen állanak s rendkívül

szigorú óvintézkedéseket vezettek be
az esetleges legionista kiengedések
megelőzésére. Ez sok kellemetlenség-
gel jár. A minisztériumok és más
közhivatalok bejáratánál megmoz-
gók a belépőket, hogy nincs-e fegy-
ver náluk. Annak a régi patriarchális
állapotnak, mikor egyszerű kopogta-
tással be lehetett jutni a miniszter-
hez is, mindörökké vége

A néhány évvel ezelőtti kedélyes
bukaresti élet, mikor a Cizmiu
park, a Calea Victoriei, a legnépsze-

rűbb kávéházak, vendéglők és szó-
rakozóhelyek csak úgy zengtek a
magyar szótól s egymást érték a ma-
gyar bálok, összejövetelek, majálisok,
műkedvelőelőadások és mikor a benn-
szülöttek minden ösztönös ellenérzé-
sük ellenére sem tagadták meg bi-
zonyos megbecsülést a magyarságtól —
egyszer s mindenkorra a múlté.

Nem is kell busulnunk emiatt. Itt-
hon kell erősíteniünk, felvirágoztat-
nunk a magyar életet. (*)

Általános mozgósítás Japánban

Pénteken este iktatja be a japán császár az átalakított Konoye-kormányt. — Az angolok francia Indokina felé is kinyújtják kezüket

Tokióból jelenti a NTI: Konoye herceg elfogadta a megbízást a kormány
újfelállítására, de ecéből bizonyos időt kért. Konoye herceget már bizto-
sította az eddigi hadügyminiszter és tengerészeti miniszter, hogy kész
együttműködni az új kormányban.

A Domei hírszolgálati iroda jelentése szerint az átalakított Konoye
kormányt a császár már pénteken este beiktatja. Az egyes miniszteri tár-
cák betöltéséről még semmi biztosat nem lehet tudni. (MTI)

Zürichből jelentik: (Bud. Tud.) A vezető svájci lapok csütörtök esti ki-
adásukban sanghaji jelentést közölnek, amely szerint egész Japánban ál-
talános mozgósítást hajtanak végre. A Neue Zürcher Zeitung londoni tu-
dósítója közli a Daily Telegraphnak azt a véleményét, hogy az esemé-
nyek néhány napon belül a válság kiobbantásához fognak vezetni. Ja-
pán úgy látja, hogy véglegesen állást kell foglalnia abban a konfliktus-
ban, amelybe szomszédja került. A zürichi és baseli lapok tokiói és
washingtoni jelentéseket közölnek, amelyekből kitűnik, hogy a kormány-
válságot szélsőséges politikusok idézték elő. Eütkön Macuoka külügy-
miniszterrel és a hadügyminiszterrel. A szélsőséges politikusok a háborút
Indokina elleni előretörésre akarják kihasználni. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A Yomiuri
Simbun bangkoki jelentésében beszám-
ol arról, hogy az angolok japánel-
lenes lépései nemcsak Taiföld hanem
Francia-Indokina ellen is irányulnak.
A britek Francia-Indokina felé is
kinyújtják kezüket. Catroux tábor-
nok, Francia-Indokina volt főpa-
rancsnoka, aki Sziriában az angolok
oldalán állott, legközelebb Singa-
purba utazik, hogy onnan folytassa
angol támogatással cselekvéseit.
(MTI)

Rómából jelenti a MTI: A Popolo di
Roma jelenti, hogy Konoye kormányá-
nak erőfeszítései a következő kérdé-
sekre fognak összpontosulni: A hadi-
anyagtermelés növelése, a nagyobb ál-
lami ellenőrzés révén. Az állami el-
lenőrzés fokozása a fém, kőolaj és ipa-
ri termelés fejlesztése terén. Pénzügyi
és valutareform. Továbbá az élelmszük-
ségleti cikkek termelésének és elosz-
tásának ellenőrzése, az életszínvonal
biztosítása érdekében.

Az USA nem gondol az Azori-szigetek megszállására?

Washingtonból jelenti a NTI: Mar-
shal vezérkari főnök a szenátus kato-
nai bizottsága előtt csütörtökön be-
szédet mondott, amelyben a szolgálati
idő meghosszabbítását kérte.

— Képtelenség azt gondolni — tette
hozzá — hogy a vezérkar expedíciós
hadseregére gondol, amikor a szolgálati
idő meghosszabbítását kívánja. (MTI)

LISSZABONBAN FENNTARTÁSSAL FOGADJÁK SUMNER WELLES KIJELENTÉSEIT

Lisszabonból jelenti a NTI: Sumner
Welles amerikai államtitkárnak azt a
kijelentését, hogy az Egyesült Államok
nem gondol az Azori szigetek megszáll-
ására és a további fejlemények Por-
tugália szigorú semlegességén mulnak.
Lisszaboni körökben mesterkéltnek te-
kintik. Portugália hangsúlyozza, hogy
változatlanul azon az állásponton van,
hogy az USA kormányának költöz-
és szavatossági nyilatkozatot kell tenni.
(MTI)

LINDBERGH VISSZAUTASITJA AZ AMERIKAI BELÜGYMINISZTER ÁLLÍTÁSAIT

Newyorkból jelentik: (NTI) Lind-
bergh ezredes Roosevelthez intézett

Levelében tiltakozott az ellen, hogy a
belügyminiszter beszéde során be-
csületébe gázolt. Lindbergh tiltako-

SZMOLENSZK

A legutóbbi hadiesemények közül
kiemelkedik jelentőségével Szmo-
lensz elfoglalása. Erre a nagyszerű
haditényre különösebben fel kell fi-
gyelni, mert nemcsak Oroszország
egyik legrégebb városai közé tartozik,
hanem a világtörténelemben is több-
ször szerepelt és mindig sorsdöntő
volt az orosz birodalom életére.
Szmoleszk a régi Oroszország leg-
vallásosabb városai közé tartozott és
már 1101-ben gyönyörű templom
állt fölére, ennek a helyén építet-
ték 1676—1777 között Mária menny-
bemenetelének híres, szép templomát.
Amelyben nagyrészt, ősrégi kegy-
szereket és képeket őriztek. A város
püspökség székhelye is volt, kétségtel-
en tehát, hogy a szovjet Szmolesz-
ben nagy pusztításokat végezhetett.
Szmoleszk birtokáért egyébként
többször folyt véres harc. 882-ben

Oleg tette orosz birtokká, 1395-ben a
litvánok foglalták el és külön pala-
tinátus székhelyévé tették; 1514-ben
Vasílij Ivanovics foglalta vissza az
oroszok részére, III. Zsigmond len-
gyel király azonban 1611-ben ismét
elfoglalta és Szmoleszsk csak 1654-
ben lett ismét Oroszország s birtok-
kát azóta meg is őrizték az oroszok.

A város a Dnyepér mindkét part-
ján fekszik s régi körfalainak, erő-
dítéseinnek nyomai ma is láthatók.
Szmoleszsket azonban nem a régi
csatározások és birtokbirtokok irták
be a világtörténelemben, hanem I.
Napoleon harcai. 1812 augusztus
16—17-én itt győzte le Napoleon se-
rege Barday de Tollyt és ezzel
megnyitotta az utat Moszkva felé.

Szmoleszsknek ma százezernél több
lakosa van, gyárpara igen fejlett és
gabonakereskedelme is jelentős.

Szombaton délben
nyílik az

„EMKE”

kerthelyisége

(volt Krisana helyiség.)

célozott gépkocsik előretörését. Repü-
lőgépeink bombázták Tobruk megerő-
sített állásait, valamint több egyp-
tomi légitámaszpontot. A Siva-oázis
közelében repülőnk brit oszlopokat
bombáztak.

Zuhanóbombázók megtámadtak két
gőzöst Marsha Matruh előtt. Az egyik
elsüllyesztettnek tekinthető. Az ellenség
légitámadást intézett Benghazai és Tri-
poli ellen és könnyebb kárt okozott. —
Kelet-Afrikában Uolchefit szakaszán
élénk tűzérési tevékenység folyik.
Egy, az Atlanti-óceánon tevékenykedő
tengeralattjáró elsüllyesztett egy 8000
tonnás tartályhajót (MTI)

ÖT ANGOL GÉPET LŐTTEK LE AZ OLASZOK LÉGIHARCBA

(Hadműveleti övezet) A Stefani iro-
da különtudósítója jelenti: Nem sok-
kal a déli órák előtt egy brit vadász-
alakulat rátámadt egy felderítő gé-
pünkre. A kiserő repülőgépeink nyom-
ban harcba bocsátkoztak és rövid
küzdelem után 5 gép lezuhant. (MTI)

HOLLANDIÁT BOMBÁZTAK AZ ANGOLOK

Hágából jelenti a NTI: Brit gépek
szerda éjjel bombákat dobtak Hollan-
diára. 33 ember életét veszítette, 54
megsebesült. (MTI)

ERÉLYESEN CAFOLJÁK A TÜRÖKÖR A BOLGÁR-TÜRÖK INCIDENS HIRÉT

Ankarából jelenti: (NTI) A török
rádió csütörtök este megcáfolta az
állítólagos bolgár-török ellentétéről
terjesztett híreket. A rádió rámuta-
tott az 1925-ben Törökország és Bul-
gária között megkötött barátsági és
meg nem támadási szerződésre, amely
most is hatályban van. Egyik állam-
nak sincs területi követelése, sőt
azon vannak, hogy baráti kapcsola-
taikat továbbra is fenntartsák. (MTI)

LESZERELI CSAPATAIT PERU

Limából jelenti a MTI: Peru elfo-
gadta azt a javaslatot, amelynek értel-
mében az equadori határon állomáso-
zó csapatait leszereli.

Ribbentrop tájékoztatta az európai
német missziók vezetőit jövő felada-
taikról. Königsbergből jelenti a NTI:
Ribbentrop birodalmi külügyminiszter
csütörtökre összehívta Königsbergbe az
európai német missziók nagyköveteit,
követeit, sajtó és kulturális előadóit.
A külügyminiszter az összejövetelen a
missziók vezetői előtt részletesen is-
mertette a külpolitikai helyzetet, majd
ezt követően a német külügyi misz-
siók sajtó- és kulturális előadásnak,
akiknek feladatuk, hogy kiépítsék a
kapcsolatokat az idegen országok saj-
tójával, rádiójával és kulturintézmé-
nyeivel, megadta a szem előtt tartandó
irányelveket. (MTI)

Belvárosi mozgóban
A hölgy egy kisé bogaras

A legszemélyesebb magyar vigjáték
Tolnay Klári, Mály G., Ráday, I.,
Gózon Gy.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
CAFE MOSZKVA
Csak egy éjszakára

Tőkés Anna, Csontos Gyula, Somogyi Nusi,
Kiss Ferenc.
Előadások kezdete: 1/4 6, 1/4 8, 1/4 10 órakor.

Apollo filmszínházban
I. Stan és Pan: A muzsák kedvence
II. Zeller operettje
A madarász

Előadások kezdete: 1/2 3, 5, 7, és 1/4 10 órakor.

Párcs jelenet az ügyeletes szobájában

A rendőrség ügyeleti szobájában három újságíró várja a legújabb büntügyi fejleményeket. Késő este van s az inspekción tisztviselő mindenről beszélget, csak éppen rendőrségi ügyekről nem. Pedig az újságírók ugyancsak hegyezik ceruzájukat és fülüket, közben ásitva sóhajtoznak, várva, hogy odafenn a kihallgatás eredményéről mégis csak kiszivárogozzon olyan hír is, amit majd meg lehet írni. Mert nincs nehezebb dolog a világon, mint azt megtudni, ami még nem történt meg és ami mégis igaz kell, hogy legyen.

Az ajtón egyszerre kemény kopogás jelzi, hogy hivatalos ember fog belépni s a következő percben keményen tisztelegve lép be a rendőr, maga előtt terelve egy férfit és egy nőt. Mindkettőn látszik, hogy kísérsé a pálinkás pohár fenekére néztek. Arcukon a rendőrségen már megszokott ijedelem tükröződik és szaporán pislognak. A rendőr jelenti, hogy közbohrány okozásért hozta be; verekedtek egymással a Nagypiacon. Ez már második eset.

A félelemre azonban nincs okuk, mert a tisztviselő gyakorlott szemével látva az ügyet, a boldogabb végén fogja meg a dolgot és szelíden dorgálva szól:

— Ejnye, ejnye, egy ilyen szép fiatal pár, hogy is lehet ilyet? Verekedni! Ahelyett, hogy turbékolnának, mint a gerlice madarak, mint ahogy jőházastársakhoz illik!

Elszomorodva nézi a pár embert, közben számozva csóválja a fejét. A verekedők ezalatt bűnbánólag hajlítják le a fejüket és idegesen topognak.

— Bizony! — folytatja a tisztviselő szelíden korholva. — Mióta házások? Gyerek is van bizonyára. Szép kis gyerekek. Ugye?

Egy-másra néz a pár ember. Egy-mástól várják a jeleket.

— Hát gyerek az van, — mondja nem kevés önértéssel a férfi. — kettő. Igen szép gyerekek!

— Hogy hívják őket?
— Az anyjuk nevével viselik, — restelkedik az ember, — de én vagyok az apjuk!

— Látja-látja, — dorgálja a tisztviselő, — ilyen dolgot csinál magad! Pedig egész rendes embernek néz ki. Mióta élnek együtt?

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képeretezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

Erre már előlépett az asszony s nekibátorodva mondja:

— Négy éve ígéri, hogy elvesz, de mire arra kerülne a sor, inkább elissza az esküvői bort...

— Mit beszélsz, amikor el sem vagy valva! — háborodik fel az ember.

Épületes családi jelenetek következnek s közben feltárlják a legintimebb belső ügyeiket. Szikráznak a szemek, kiabálnak, majd hogy fel nem pofozzák egymást.

— Így tettek odakint is, csak hogy egymás haját is tépték közben, — szólal meg a rendőr.

Vizslaszemekkel figyelni a pár embert a rendőrtisztviselő, majd kezé-

vel lemondóan int, azután felemeli hangját:

— Csend legyen!

A parancs teljesedik. Néma csend telepedik a hivatalos szobára. A tisztviselő tollat vesz kezébe és kemény hangon kérdez:

— Hogy hívják? Hol lakik? Hol a bejelentőlap? Mi a foglalkozása?

Megszéppen válaszolnak a vadházások. Az előbbi félelem újra arcukon ül. Jegyez a tisztviselő. Bajok vannak a papirokkal.

— Maga itt marad, — mondja az ember felé, — maga pedig jó asszony hazamegy!

A szentencia ki lett mondva Ré-mülten néz az asszony az urára.

Kertész Gyula tábori esperes Nagyváradon

Beható tárgyalásokat folytatott az egyházi, katonai és polgári hatóságok vezetőivel

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hász István tábori püspök, aki a m. kir. honvédség lelkielote minden megnyilvánulására éber figyelmét kiterjeszti, Kertész Gyula tábori esperes Budapestről Nagyváradra küldte bizonyos megbízatásokkal és erre vonatkozó tárgyalások lefolytatására.

A tábori esperes csütörtökön és pénteken városunkban tartózkodott, ezalatt az idő alatt megbeszéléseket

folytatott az egyházi, katonai és polgári hatóságokkal, megbízatását elvégezte a készséggel rendelkezésre álló fórumok előtt olyirányban, melyek történelmi, de különösen nagyváradi vonatkozású tradíciókon kívül a honvédség lelkiéletének elmélyítését célozzák és egyben a fennvezett hatóságok és az általuk képviselt társadalom mélyen hazafias érületének tanujelei voltak.

Rendelkezések a mezőgazdasági termények és termékek legmagasabb áráról

Az aratás beköszöntésével véget ért az elmúlt gazdasági év. Ebben az elmúlt gazdasági esztendőben, különösen a közellátás terén sok bajjal kellett megküzdenünk

s mindenki nagyon jól tudja, hogy milyen nehézségekkel nézett szembe az elmúlt gazdasági évben nem egyszer úgy a fogyasztó közönség, mint a Közellátás.

A múltévi tapasztalatok arra indították az árkormánybiztost, hogy az új gazdasági esztendőre ismét hivatalosan meg kell állapítani a közszükségleti cikkek árát s egyben arra is figyelnie kell, hogy a múltévi hibák, bajok, nehézségek az új gazdasági évben elő ne fordulhassanak. Ezek az elgondolások vezették az árkormánybiztost akkor, amikor a legfontosabb cikkek árát az új gazdasági évre megállapította.

Az ármegállapító rendelet egyébként a Hivatalos Lap legújabb száma már közli is. Megállapítja a rendelet az egyes mezőgazdasági termények és termékek 1941/42. gazdasági évre érvényes legmagasabb árát.

A 116 szakaszos rendelet egyébként magában foglalja a hüvelyesek, az olajosmagvak, a kendermag, a köles, a mák, kőmény-mag, mustármag, vörös és lóhagyma, szalastakarmány, szalma, élőállat, hus, tej, és tejtermékek, egyéb állati termékek, gyapju, méz, stb. legmagasabb új árát.

Intézkedik továbbá a forgalombahozatalnál érvényesíthető új haszonkulcsról, a felszámítható önköltségről, valamint az eladási feltételekről. Az árkormánybiztos rendelete az országot négy csoportba osztja és csoportonként külön árakat állapít meg. Az árak a kihirdetésekor érvénybe léptek.

A több oldalt kitevő rendeletet helyszüke miatt teljes egészében nem közölhetjük s nem közöljük az egész rendeletet azért sem, mert Nagyvárad városra és a megyére vonatkozóan a közeli napokban megjelenik az illetékes városi, illetve megyei szervek ármegállapító rendelkezése.

Valami nagy-nagy jószág, talán szeretet ömlik végig az arcán. Megsimogatja a férfi borzas haját, sovány, nyomorban elsatnyult eszenévész teste az ember mellé simul.

— Jól látja ezt a tisztviselő. Hallkan mondja a rendőrnek; jelentse az esetelet az ügyeletes tisztnek. Inkább a hatás kedvéért, mert nem szokás ilyen esetekben itt tartani a veszekedő feleket. Amíg a rendőr odajár, sírásra kerül a sor. Könnyezve búcsúznak a veszekedők egymástól. Jön a rendőr, súgja, hogy ki kell engedni az embereket. Ez azonban nem megy olyan egyszerűen.

— Na Cs. József, édes barátom, sajnálom magát, igazán nagyon sajnálom, de hát hogy is engedjem el magát? Azért, hogy megverje ezt a szegény fiatalasszonyt? Azt már nem!

— Esküszöm, hogy nem verem meg, — ajánlja fel szokatlan hűvel a békét az ember.

— Nem fog megverni, — szól bele élénken az asszony is, — majd hozzászól: — És még akkor is nagyon-nagyon kérem, engedje el!

Nézi az egyiket, nézi a másikat a rendőrtisztviselő. Tisztában van az embereivel. De azért megpróbálja még, amit lehet. Egyideig kérlelni hagyja magát, aztán belemegy az alkuba:

— Hát jól van, nem bánom! Pedig maguknak mind a ketten itt volna a helyük! De hát gyerekek vannak, meggyász. Most az egyszer elmehetnek, azt azonban meg kell ígérjék, hogy úgy fognak élni, mint a gerlemadarak. Értik?

— Igenis. Köszönjük szépen.
— Ez nem elég! — kiállja stenort hangon a tisztviselő. — Itt előttem azonnal kibékülnek és megfogadják, hogy úgy fognak élni, mint a gerlemadarak. Értik?

Essellenül, kényszerült vigyorral közeledik egymáshoz az emberpár. Hallkan morogja a férfit:

— Ugy élünk, mint a gerlemadarak!

— Mint a gerlemadarak, — mondja szerelmes pirokodással az asszony is.

— Most elmehetnek! Meg ne lésam többet itt!

Megkönyebbülten hátrál az ajtó felé az emberpár és feltűnő gyorsan elköszönnek és eltűnnek.

— Szép gerlepár, mi? — szólal meg hosszú szünet után a rendőrtisztviselő.

— Madarak! — mondja rá az újságíró. — Még pedig jómadarak. Vajjon megveri az asszonyt?

— Ma nem, — válaszolja a nagy emberismerő. — Ma úgy fognak turbékolni, mint a gerlemadarak... De holnap? Ki tudja? Valószínűleg.

PAPP GYÖRGY

TIZENKÉT CÖRÜGÖT A TALÁLT BOMBA MEGÖLT.

Berlinből jelentik: A Délkeleti Hírszolgálat jelenti Athénből: Szaloniki közelében egy paraszt bombát talált és hazavitte, majd sok néző jelenlétében megpróbálta szétfeszíteni. A bomba felrobbant és 12-en életüket veszítették, 4-en súlyosan megsebesültek. (MTI)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETÉSI ARAK: Egész évre 90.
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
 Postatakarékpenztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem örzünk meg és nem
 adunk vissza

Mikor kell sötétíteni? A MTI jelenti:
 A magánvilágítás, lakóházak s gépjár-
 művek elsötétítését július 18-án péntek-
 ten 20 óra 30 perckor kell végrehaj-
 tani.

Dr. GLATTFELDER GYULA CSANÁDI
MEGYÉSPÜSPÖK, FELSŐHÁZI TAG
LÁTOGATÁSA FIEDLER ISTVÁN
PÜSPÖKNEL.

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap dé-
 lután nagyobbabású fogadtatás volt
 Fiedler István püspöknel abból az
 alkalomból, hogy dr. Glattfelder
 Gyula látogatást tett nála. A fogadá-
 sson résztvett a nagyvárad szék-
 káptalan dr. Schrieffert Béla apos-
 toli kormányzói helynök, apát-kanc-
 nok vezetésével. Ott láttuk a fogadá-
 sson Bartos Ferenc, Imrik S. Zoltán,
 dr. Némethy Gyula, Molnár János,
 Molnár Kálmán, dr. Leslyán Endre,
 Bröstel Lajos kanonokokat. Megje-
 lentek még dr. Scheffler Ferenc szent-
 széki tanácsos, a Szent László nyom-
 da igazgatója, dr. Nemeček József
 gazdasági igazgató, teológiai tanár,
 Hollmann Géza teológiai tanár, dr.
 Bogdányi Szilárd papnevelői lelki
 igazgató és dr. Hanzély Lajos püspöki
 titkár.

Dr. Glattfelder Gyula szívélyesen
 elbeszélgetett Fiedler István püspök-
 kel, majd a székesskáptalan nevében
 dr. Schrieffert Béla üdvözölte.

A fogadás után dr. Glattfelder Gyula
 az állomáshoz hajtatott és Budapestre
 utazott, hogy résztvegyen a felsőház
 egyesített bizottságainak ülésén.

A miniszterelnök dinert adott a tá-
 vózó német követ tiszteletére. Budá-
 pestről jelenti a MTI: Bárdossy László
 miniszterelnök és felesége a tavozó
 Erdmannsdorf német követ és felesége
 tiszteletére csütörtökön este dinert
 adott a miniszterelnöki palotában.

FILOV ÉS POPOV RÓMÁBA
UTAZNAK. Szófiából jelenti a Bol-
 gár TI: Filov miniszterelnök és Po-
 pov külügyminiszter július 31-én hi-
 vatalos látogatásra Rómába uta-
 zik. (MTI.)

A Pénzügyminiszter mentett meg
 motorcsónakával egy viharba került
 vitorlázót. Balatonfüredről jelenti a
 MTI: Balatonfüreden Brázy László vi-
 torlásával viharba került. A parton
 tartózkodó Reményi-Schneller pénzü-
 gyminiszter látta a veszedelmet, ezért
 motorcsónakba szállott és Brázyt a
 motorcsónakba emelte. A vitorlást kö-
 téltre véve vontatta partra.

LETARTÓZTATTÁK MARTORELL
SPANYOL KOMMUNISTA VEZERT.
 Madridból jelenti a NTI: A rendőrség
 Barcelonában letartóztatta Martorell
 kommunista vezért, aki a polgárhábo-
 ru befejezése óta bujdosott. Martorell
 a spanyol sajtó első számú közellen-
 ségnek nyilvánította, aki a polgárhá-
 boru idején sok nemzeti érzelmi spa-
 nyolt gyilkoltatott meg, vagy elren-
 deite megöletésüket. (MTI)

**AUGUSZTUS 2-ÁN LESZ A HA-
 GYOMÁNYOS PORCIUNKULA-
 BUCSU A KAPUCINUSOK TEMP.**
 LOMÁBAN. Nagyvárad. Saját tud.
 Augusztus 2-án tartják meg a szoká-
 sos Porciunkula-búcsút a kapucinus-
 sok templomában. Az ünnepnapot
 megelőzően augusztus 1-én délután
 6 órakor ünnepélyes litánia lesz
 szentségkítéssel. Augusztus 2-án
 reggel 7 órakor csendes szentmise,
 majd 9 órakor ünnepélyes nagymisé
 mond Fiedler István püspök. A szent-
 beszédet Molnár János prelátnak-
 nonok mondja. Délután 6 órakor li-
 tánia lesz.

Az 1941. évi Leipzigi Őszi Vásár.
 Leipzighől, a birodalmi vásár városá-
 ból jelenti, hogy az ez évi őszi vásár
 augusztus 31-től szeptember 4-ig bezá-
 rólag kerül lebonyolításra. Ezen a ki-
 állításon egy rendkívül érdekes bemu-
 tatóra kerül sor, amelyen több mint
 6000 kiállító cég vesz részt. Ugyszintén
 a külföldi is nagy mértékben vesz
 részt ezen a kiállításon. Az Őszi Leip-
 zigi Vásár külföldi látogatóinak kül-
 önleges kedvezményeket engedélyze-
 nek és az időknél megfelelő utazási
 lehetőségeket is nyújtanak.

**NEMZETVEDELMI SZERVET LÉ-
 TESITENEK HORVÁTORSZÁG.**
BAN. Zágrábból jelenti a Stefani:
 Az államfő és Kvaternik tábornagy,
 mint hadügyminiszter elrendelte a
 nemzetvédelem nevű szerv létesíté-
 sét. (MTI.)

BAKCSY étterem

Kapuczinus utca 3.
Szolid polgári áruk. Menü
rendszer. Ebéd utcai ki-
hordásra.
 Szíves pártfogást kér
Bakcsy Adám
 vendéglős.

Elveszett az angol posta az óceán
felett. Newyorkból jelenti a NTI:
 Az angol postaigazgatóság közlése
 szerint, a július 9, 10 és 11-én az
 Egyesült Államokba küldött posta
 ellenséges tevékenység következtében
 elveszett. Ugyanez vonatkozik a brit
 repülőpostára is. (MTI)

ŐSZTÖNDIAT KAPNAK A
HONVÉD MÉRNÖKI TISZTIKAR-
BA KÉSZÜLŐK. Budapestről jelen-
 ti a MTI: A honvédelmi miniszter
 felhívja az érdeklődők figyelmét ar-
 ra, hogy az 1941-42. tanévtől kez-
 dődően a m. kir. honvédmérnöki
 tisztikarba törekedők részére ösztön-
 díjat létesítettek, amelyek összege
 ezer pengő. A részletes pályázati fel-
 tételek megjelentek a 33. számú
 Honvéd Közlönyben, valamint a ju-
 lius 16-án kelt 159. számú Budapesti
 Közlönyben.

Alkalmazottakat keres az állami
munkaközvetítő. Nagyvárad. Saját tud.
 A nagyvárad munkaközvetítőnél
 újabban a következő alkalmazottak
 nyerhetnek elhelyezést. Keresnek 2
 kovácssegédet, kerégyártókat, vil-
 lányszerelőt, villanyszereléshez vésési
 munkásokat helyben. Kötélgyártót
 (mesterkönyvvel) Marosvásárhelyre. —
 Szükséges még autogénhegesztő-lak-
 atos, továbbá pár száz kubikus (ta-
 liciskával) és 10 utcaseprő. Az érdekel-
 tek jelentkezzenek a munkaközvetítő
 hivatalban.

Bevezették Szovjetországban a
háborus élelmiszerjegyeket. Bazelből
 jelenti a Budapesti Tudósító. A Na-
 tionalzeitung moszkvai tudósítja je-
 lentí, hogy bevezették a jegyrendszert.
 A kenyér, cukor, a zöldség, ruha, szap-
 pan, stb. csak jegyre adható el. (MTI)

Vasárnap délelőtt július 20-án nyílik meg az erdélyi konyhájáról hírneves

Bakcsy étterem

Kapuczinus utca 3. (Holdas templommal szemben.) Minden
 szombat és vasárnap este vargabéles. Kitűnő ételek és italok, jó cigány-
 zene. A nb. közönség szíves pártogását kéri

albisi Bakcsy A.
 vendéglősmester.

ELMOSTA AZ ÁRVIZ EGERES-
NEL A VASUTI PÁLYATEST AL-
ÉPÍTMÉNYÉT. Saját tud. A tegnapi
 nagy esőzések komoly forgalmi aka-
 dályokat okoztak a Kolozsvár-Nagy-
 várad közötti vasutvonalon. Egeres-
 nél és Bánffyhunynadnál olyan nagy
 volt a víz, hogy kimosta a vasuti pá-
 lyatest alapépítményét. Ezen a vona-
 lon tegnap délután és este szünetelt
 a forgalom. Az esti gyorsvonat,
 amely Kolozsvárról Budapest felé
 halad, nem tudott Egeresnél tovább-
 menni és visszatért Kolozsvárra, hogy
 Désen és Zsibón, Zilahon, Nagykáro-
 lyon keresztül érje el Budapestet.

RENDELET A GYAPJUFORGA-
LOMRÓL. Budapestről jelenti a
 MTI: A Budapesti Közlöny közli
 az iparügyi miniszternek a gyapju-
 forgalom szabályozásának tárgyában
 kiadott rendeletét.

A Futura 38 pengőt fizet a vadrep-
céért. Budapestről jelenti a MTI: A
 Futura bizományosai a vadrepce után
 száz kilogrammonként 38 pengőt fizet-
 nek a vasuti kocsiakra rakva. Az ér-
 deklődők forduljanak közvetlenül a
 Futura Rt.-hez (Budapest V., Vigadó-
 u. 6.), vagy vidéki megbízottaihoz.

Az Országos Társadalombiztosító In-
tézet központi kiküldöttje utján július
 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a
 Kereskedelmi Csarnok nagytermében
 a kereskedők és iparosok részére a
 társadalombiztosítási jogszabályok is-
 mertetésével kapcsolatban szakszerű
 előadást tart. A kiküldött szakelőadó
 az előadás során a vonatkozó fennálló
 törvényes jogszabályokat és ezeknek
 gyakorlati alkalmazását ismerteti az
 érdekelte nagyvárad kereskedő és ipa-
 ros társadalommal. Minden kereskedő-
 nek és iparosnak érdeke, hogy vasár-
 nap 11 órakor tartandó előadáson je-
 len legyen.

BAKCSI ÉTTEREM

Erdélyi konyhája f. hó 20-án
 vasárnap megnyílik

HITLER VEZÉRKANCELLÁR
VÁLLALTA KÁLMÁN JÓZSEF
URASÁGI CSELED GYERMEKÉ-
NEK KERESZTAPASÁGÁT. Győr-
 ből jelenti tudósítónk: A győrmegyei
 Ság községben Kalmár József urasági
 cselédnek most született ötödik gyer-
 meke. A negyedik gyermek kereszt-
 apaságát a kormányzó úr vállalta. Az
 ötödik gyermek születése előtt Kal-
 már József tolyamodványt írt Hitler
 vezér és cancellárnak, melyben kér-
 te, hogy vállalja el a keresztapasá-
 got. A német államfő értesítette, hogy
 örömmel vállalja az ötödik gyermek
 keresztapaságát, sőt amennyiben fű
 gyermek születik, fel is nevelteti. A
 község és a megye közönsége nagy
 érdeklődéssel várja Hitler vezér és
 cancellár képviselőjének megérkezé-
 sét.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje
 a MAGYAR LAPOK"-at.

* **Értesítés.** Értesítem a nagyvárad
 tánckedvelő ifjuságot, hogy Rákóczi-ut
 2. sz. (Bazár-épülethen) lévő táncisko-
 la helyiségét átvettem, átrenováltat-
 tam, folyó hó 15-én megnyitottam.
 Részleges tanfolyam, külön órák és
 külön szakcsoport tanítás. Érdeklődni
 állandóan lehet a táncteremben. Min-
 den csütörtökön, szombaton és vasár-
 nap Őztánc. Érdeklődők szíves pártfo-
 gását kéri: Jámhor Lajos okl. tánc-
 tanító.

Személyi változások és új munkabeosztás a pre- montrei rendben

Dr. Gerinczy Pál jászóvári, leleszi
 és váradhegyfoki prépost rendjében
 a következő személyi változtatásokat
 és munkaköri beosztásokat rendel-
 te el:

Jászóvárott: Bertram Brunó főszám-
 levő a rendi bányamegbizott ügykö-
 rért is betölti. Fajt Agoston jószágkor-
 mányzó a főpénztárt is kezeli. Gedeon
 Elek központi háznagy és erdőigazga-
 tó. Dr. Lehmann Leó a hittud. főiskola
 tanára.

Leleszen: Dr. Kovács Lajos préposti
 vikárius, perjel a Lelesz körüli erdők
 felügyeletét látja el. Lukovics Gellért
 a plébánia adminisztrátora.

Váradhegyfokon: Az újból életre-
 hívott konvent perjele Labancz Gy.,
 egyben a Félixfürdő igazgatója. Dr.
 Majtényi Dezső alperjel, háznagy és
 erdőfelügyelő. Beke Boldizsár és Ken-
 de Gyula évtizedekre terjedő munka
 után préposti teljes elismerés mellett
 nyugalomba vonultak.

Kassán: Dr. Vidákovich Aladát
 prokurátor a kir. konviktus kormány-
 zója, a rendi kisszeminárium vezető-
 je, a premontrei templom pasztorá-
 ciós munkájának irányítója lett. Dr.
 Anisich Oszkár a kir. konviktus al-
 kormányzója, a szent Orsolyarendi
 leánygimnázium igazgatója lett.

Nagyváradon: Házfőnök: Dr. Osz-
 wald Arisztid a gimnázium igazgató-
 ja. Szilágyi Dózsa érdemesült perjel,
 a rendi templom lelkipásztori teend-
 őit látja el Steib Guidó háznagy és
 gimnáziumi tanár lett.

Rozsnyón: Szépkuthy Tamás gim-
 náziumi tanár.

Budapesten: A Norbertinumba megy
 Dr. Zimándi Pius.

Gödöllőn: Paulay Imre a konvent
 háznagya, a Szt. Norbert nevelőinté-
 zet helyettes rektora és gazdasági
 igazgatója Takács Hubert és Fényi
 Ottó gimnáziumi tanárok és a Szent
 Norbert Nevelőintézet tanárai, ugyan-
 ott nevelőtanárok: Bencsó Róbert,
 Agoston Godefried és Rácz Gergely.
 Asszonyvásáron: Kocsis Julián plé-
 bános.

Érdemes munkásságuk elismerése
 jelül tiszteletbeli rendnagyk lettek:
 Beke Boldizsár, Mártoncsik Lajos, Szi-
 lágyi Dózsa, Dr. Anisich Oszkár, Dr.
 Balogh Ányos a szegedi tankerület
 kir. főigazgatója, Dr. Szabadka Me-
 dárd nagykaposi, Láng Alán novajid-
 rányi plébános, Dr. Ábrahám Ambrus
 és Dr. Hermann Egyed szegedi egye-
 temi tanárok.

RÁDIÓ

VASARNAP, JULIUS 20.

- 8.00 Szózat Hanglemezek.
9.45 Hírek.
10.00 Református istentisztelet a Kalvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkipásztor.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és varplebania templomból. A szentbeszédet dr. Hóka Imre érseki tanácsos, dogrogói bányalelkész mondja.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
12.30 Székesfővárosi Zenekar.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek.
15.00 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági előadása.
15.45 Szalonötös.
16.30 Vörösmarty. Irta vitéz Bodor Aladár. Felolvasás. Közreműködési előadássorozat.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Honvédműsor.
18.00 Janosm Ferenc hegedű, zongorán kíséri Földes László.
18.25 Találkozások Shakespeare-rel. — Irta Kosztolányi Dezső. Elmondja Makay Margit.
18.45 Vidám percek. Közreműködik Egry Mária, Pethes Ferenc és Puskás Tibor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 A Chappy-tánczenekar. Közreműködik Szűcs Stefánia és Weygand Tibor (ének).
20.00 Sport- és löversenyeredmények.
20.15 Az induló. Rádiójáték negy részben. Irta Vándor Kálmán.
21.40 Hírek.
22.10 Sára Elemér cigányzenekara muzsikál, Varga Imre énekel.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Mikulaj Gusztáv szalonzenekara.
24.00 Hírek.

HÉTFŐ, JULIUS 21.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Utolsó felvillanás: Költők hatyudalái. Irta Hunyadi István dr. Felolvasás.
10.45 Egy német gróf utazása Magyarországon. Irta Tasnádi-Kubacska András. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.20 Csorba Gyula cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A Rádió Szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15 Görög szobrászat. VI. rész: Polykelitos atlétái. Irta Erdélyi Gizella dr. Felolvasás.
16.15 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Mindnyájunk gondjai. A Közellátási Szolgálat közleménye.
17.30 A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
18.10 Finnországi jegyzetek. Nyári utirajz. Irta C. Nagy Béla. Felolvasás.
18.35 Gere Lola az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Rieger Tibor

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirikuszlóvarnóból missziós apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseménytalmazt tar olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenki bencsodalkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ara 3.40 Pengő

- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Kőczé Antal zenekara keringőket és dalokat játszik.
19.40 A magyar királyi honvédség haditudósító századának közvetítése. Hangfelvétel.
21.40 Hírek.
22.10 Táncclemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30 Bura Sándor cigányzenekara.
24.00 Hírek.

KEDD, JULIUS 22.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Apróságok az erdélyi művészek életéből. Irta Szász Szappanos Gabriella. Felolvasás.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.00 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 A Rádió Szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Hersényi Bálint zongorázik.

- 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Füzési Emília énekel, zongorán kíséri Aigner Pál dr.
16.15 Bodorné Czeke Vilma mesél.
16.15 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Sthymmel Miklós tánczenekara.
17.40 A veszedelmes utca. Auer György dr egyetemi címzetes nyilvános rendkívüli tanár előadása az utcai balesetekről.
18.00 Haydn: D-dur (londoni) szimfónia. Előadja John Barbirolli kamarazenekara. Hanglemmez.
18.30 Buttykay Ákos emlékezete. Irta Koch Lajos dr. Felolvasás.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Muzsikáló magyar tájak. III. r. A Dunántul.
20.10 Az erdélyi költő. A bevezetőt írta Kovács László. Felolvasás. — Reményik Sándor verseiből előad Timár József.
20.45 Szerelmi bájjal. Rövidített opera
21.40 Hírek.
22.10 Magyar Női Kamarazenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Rác József cigányzenekara.
24.00 Hírek

SPORT

Az NB Mátyás csoportjába osztották be a váradi Törekvést

A Magyar Távirati Iroda jelenti. A MLSz véglegesen rendezte az NB I. és NB II. kérdését. Az NB II-ben három csoportot létesítettek. A Rákóczi csoportot, Mátyás csoportot és a Zrínyi csoportot. A Mátyás csoportba nyert beosztást a nagyváradi Tö-

rekvés is. Az erdélyi csapatokat is ide osztották be. Ebbe a csoportba került többek között a DVSC, a budapesti Postás SE, valamint több más anyaországbeli csapat is. Az NB I. tekintetében a legutóbbi döntés érvényes, tehát 16 csapat játszik.

Változatlan a Szent István Kupa műsora

A NAC—Ferencváros találkozó augusztus 9-én kerül sorra

Fővárosi sportkörökben terjedt el az a hír, hogy a Szent István kupa teljes műsorát három nappal előre hozzák. Szóval Gidófalvy Pál dr. országos elnök az eredetileg kijelölt időpontok mellett foglalt állást. Tehát a selejtezőket augusztus 2, 5, 7 és 9-én.

az elődöntőket 12-én és 14-én, a döntőt pedig 16-án játsszák le.

A NAC—Ferencváros mérkőzés tehát nem augusztus 6-án, hanem az eredeti sorsolás szerint 9-én kerül eldöntésre.

A „kolozsvári kirándulás“ következményei

Az elmúlt héten igen érdekes mérkőzést hirdettek Kolozsváron. Az újságok beharangozásából értesültünk arról, hogy egy budapesti egyes csapat vendégszerepel a KAC ellen.

Mint utólag kiderült ezt a mérkőzést senki sem kötötte le. Nem is volt szükség rá. Az egész, a KAC játékoszszerzésével állt kapcsolatban. Mivel Kolozsváron is látni akarták a szerződötendő labdarugókat, meghívták őket egy edzésre. A meghívásokat olyan ügyesen intézték, hogy egy teljes csapatravalót, tehát 11 játékos láttak vendégül. Természetesen a játékosok mitsem tudtak egymásról, csak a helyszínen közölték velük, hogy próbát játszanak. Ily módon nemcsak megtérült a játékosok lehozatalának költsége, hanem kerestek is rajta.

Az úgynevezett azonban most a szövetség előtt is lesz folytatása. A „vegyes csapatba“ ugyanis a Kispest adta a legtöbb embert. Viszont a klub vezetőségét nem értesítették sem a KAC, sem a játékosok a kolozsvári utról. A Kispest most fegyelmizvizsgálatot indít öt játékos ellen.

A kirándulás egyébként a KAC szempontjából megfelelő sikerrel járt. Az Olajkár fivéreken kívül, mint értesültünk Kincses a kiváló válogatott jobbszélső is a KAC felé kacsingat.

Ugy látszik a Kispest Kolozsvárra került vezetői egy „fiók Kispestet“ akarnak felállítani a kincses városban.

Julius 27-ig pihen a NAC

A zöld-fehérek játékosai nyári pihenőn vannak. A fiuk nagyrésze Rónay edző vezetésével Jeney Rezső elnök gyilkostói nyaralójában élvezni a pihenést.

A csapat legközelebb 27-én tart bevezető mérkőzést a Szent István kupa küzdelmeire.

Ellenfele a Főiskolai válogatott együttese lesz. A Ferencváros elleni mérkőzés előtt még egy mérkőzést játszanak az atléták augusztus 3-án a Szolnoki Máv ellen.

Kolozsvár: A Kispest két kiváló játékos Olajkár I. és II. a KAC-hoz szerződött.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Lakás

2-3 szobás komfortos lakást keresek. Cim a kiadóban.

HUNNIA

nagy szállóban
kényelmesen berendezett
hónapos szobák kiadók.

Irodának alkalmas világos utcai szoba központban kiadó. Cim a kiadóban. 832

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat, jól venni és eladni Molnárnál lehet, Bémer-tér 1. (udvarban). Levelezőlap hívásra házhoz jövök. 756

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órákat, akszart javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

Szatmárhegyen nagy birtok 27000 tőke szőlővel, fagyümlőcsővel, szántófölddel, kastélyszerű téglalapú épülettel, teljes gazdasági felszereléssel eladó. Erdéklődni dr. Gyalaynéni, Dankó Pista utca 24. 948

Egyajtós jégszekrény, teljesen jó állapotban olcsón eladó. Alapi u. 2. ajtó 1. Kisudvarban. 842

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay óras és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Jó karban lévő fürdőkádat eladó. Szaniszló-u. 44. ajtó 4. 831

Cserépkályhák

Átrakom modern fa- és szénfűtéses vagy Hardtmuth rendszerre. Reggel még 13 fok melege lesz.

Cserépkályha lerakat
TESTA Szaniszló-u. 68.
Telefon 14-94

Főutca közelében telek eladó 4000 P. Több kisebb-nagyobb házak, szőlők eladók. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 943

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Allást kezes

Jobb nő házvezetőnői allást keres — vidékre is. — Ujlaki Gizella, Olasz u. 19. 944

Allást nyec

Fa- és szentelep keres némi kereskedelmi jártassággal bíró, fiatal, kezdő, keresztény Lsziviselet. Jelenkezni lehet 21-én délután 2 és 5 óra között, Rulikovszky-u. 18. Dr. Lillén Endre-nél. 940

Elveszett

16-án Govore István-utcában elveszett barna pénztárca arcképes igazolvánnyal György János névre. Megtaláló sziveskedjék Nagy Itcze utca 17. sz., vagy kiadóra beadni, mert nyugdíját nem veheti fel nélküle. 945

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.